

**KARŐILAAŐTIRMALI
SPOR SİSTEMLERİ
(*SİSTEM KAVRAMI*)
(2)**

**DOÇ.DR.HAKAN SUNAY
A.Ü.SBF**

Sistem Tanımı;

- **Sistem** birbiri ile ilişkili ve birbirini etkileyen bağımsız elemanların bir bütünü oluşturmalarıdır.
- Aynı sona varmak için mutlaka aynı yollardan geçmek, aynı yöntemleri uygulamak gerekmez.
- Sistemi tasarlandığı sonuca götürmek için pek çok farklı yol ve yöntem olabilir.

Örgütler kapalı ve açık sistem olarak iki açıdan incelenebilir.

■ Kapalı Sistem Modeli;

- Örgütleri belirli amaçlara ulaşmak için tasarlanmış araçlar olarak görür.
- Bu nedenle onları amaçlarına ulaşmada giderek daha akılcı davranmaya yöneltir.

■ Açık Sistem Modeli;

- Örgütleri sadece amaçlara ulaşmaya yarayan araçlar olarak değil, aynı zamanda gerek içerden gerekse dışardan gelen baskılara cevap veren yapılar olarak görür.

Kapalı Sistem Modeli (1)

- Kapalı sistem düşünürlerince örgütler belirli hedeflere ulaşmak için oluşturulmuş yapılar olduklarına göre, örgüt kuralları da salt bu hedeflere ulaşmak için oluşturulmuştur.
- **Kısaca; "Eğer amaç bu ise, ona ulaşmak için en akılcı yöntemde şudur".**denmektedir.
- Örgütteki her üyenin becerisine göre belirgin bir uğraşı alanı vardır.
- Örgütteki pozisyonlar hiyerarşik bir yapıda oluşturulmuşlardır ve her pozisyon altındaki diğer pozisyondan daha fazla yetkiye sahiptir.

Kapalı Sistem Modeli (2)

- Karar verme her pozisyona bağlı bir takım kural ve kriterlere bağlanmıştır.
- Eğer bir karar herhangi bir pozisyonun yetenek ve yetkisinin dışında ise bir yukarıdaki pozisyona iletilir.
- Her pozisyondaki bireyin kim olduğu değil, o pozisyonun gereklerini yerine getirmedeki becerisi önemlidir.
- Bu nedenle, pozisyonlardaki bireylerin o pozisyonların gerektirdiđi görevleri yerine getirmedeki becerilerinin önemli olduđunu görüyoruz.
- Bu kurallar bugün de geçerlidir.

Kapalı Sistem Modeli (3)

- Kapalı sistemde bütün kurallar ve pozisyonların görevleri yazılıdır ve bunlara aynen uyulur.
- Örgütün belirlenmiş amaçlarına ulaşabilmesi için en akılcı **bir tek yol vardır** ve **yöneticilerin görevi** bu “tek yolu” bulup uygulamaktır.
- Kapalı sistemde önemli olan, ulaşılacak istenen hedeflere ulaşmak için en akılcı yolun ne olduğudur.

Açık Sistem Modeli

- **Öte yandan açık sistem ise**, amaçlara ulaşmayı yadsımamakla birlikte, onları örgütün var oluşunun tek nedeni olarak görmemektedir.
- Bir sistem, canlılardaki biyolojik, firmalardaki sosyal sistemlerde olduğu gibi çevresi ile bilgi, enerji ya da malzeme alışverişinde bulunuyorsa, açık sistem olarak tanımlanır

Sistem Kuramının Temel Kavramları (1)

- 1. Bir sistem (işletme gibi) onu oluşturan parçaların toplamından daha büyüktür. Buna sinerji denir.
- 2. Sistemler kapalı ve açık olarak tanımlanabilirler.
- 3. Herhangi bir sistemin sistem olarak tanımlanabilmesi için onu çevresinden ayıran sınırların olması gerekir. Bir saati en azından onu kuruncaya kadar, onu çevresinden ayıran belirgin, katı sınırları olan bir sistem olarak görebiliriz. Ya da bir firma veya onun bir birimini de bir sistem olarak tanımlayabiliriz.

Sistem Kuramınının Temel Kavramları (2)

- 4. Bir açık sistemin yaşayabilmesi için çevresine çıktılarını verebilmesi, çalışabilmesi için gerekli enerji ve girdiyi sağlayabilmesi gerekmektedir. Buna **“devamlı dengeye gelme”** denmektedir. **Dengeye gelme**, vücudun ısını, çevre ısı ne olursa olsun aynı tutmayı tanımlayan bir durum olurken, **devamlı kavramı** ise dengeye gelmenin sürekliliğini belirtir.

Sistem Kuramının Temel Kavramları (3)

- 5. Bir sistemin devamlı dengeye gelmeye çabalaması için bir geri beslemeye ihtiyaç vardır.
- 6. Tüm evren dışında **bütün sistemler alt sistemlerdir**. Sistemlerin alt sistemleri vardır. Örneğin; bir işletme ya da üniversitenin pek çok alt sistemleri vardır.
- 7. Açık sistemler ve özellikle sosyal sistemler giderek artan bir **uzmanlaşma ve farklılaşma** içerisindedirler. Açık sistemler **büyüdükçe sınırlarını genişletirler**. Bunu, bir işletmede kaynakların bünyeye alınması, ürün türlerinin arttırılması, yeni satış birimlerinin oluşturulması olarak görebiliriz.

Açık Sistem mi ? Kapalı Sistem mi ?

- İşletme yönetimi konusuna "**açık sistem**" açısından yaklaşmanın yararı vardır.
- Çünkü belirli bir amaca ulaşmak için izlenmesi gereken yollar iç, gerekse dış çevredeki sürekli değişimler nedeni ile etkilenmekte ve değişime uğramaktadır.
- Önemli olan bir örgütü çevresinden koparıp amaçlarına ulaşması için belirlediği hedefleri doğrultusunda gerekeni yapmak değil, onun optimum bir noktada bu sürekli değişime ayak uydurarak hedeflerine ulaşacak biçimde yönetilmesini sağlayabilmektir.

BAŞARILAR DİLERİM

DOÇ.DR.HAKAN SUNAY